

Handlingsprogram för arbete med Alkohol, Narkotika, Dopning och Tobak (ANDT- program) 2010-2012¹

Det nationella folkhälsopolitiska målet är att skapa samhällsliga förutsättningar för en god hälsa på lika villkor för hela befolkningen. Ett allvarligt hot mot detta mål är de sociala och medicinska skadeverkningar som bruket av alkohol, narkotika, dopning och tobak medför. I syfte att hantera detta hot har Sveriges riksdag fastställt ett antal nationella handlingsplaner, i vilka huvudinriktningen är att stimulera utvecklingen av målinriktade och samordnade förebyggande insatser på kommunal nivå.

Föreliggande program fastställer viljeriktningen i Bjurholms kommuns alkohol-, narkotika-, dopnings- och tobakspolitiska arbete. Programmet ska antas av kommunfullmäktige och gälla under perioden 2010 till 2012. Programmet bygger på de mål och riktlinjer som formulerats i de nationella handlingsplanerna, samt på de resultat som framkommit i en kartläggning av alkohol-, narkotika- och tobakssituationen i kommunen. Programmet ska vara vägledande för samtliga kommunala förvaltningar och verksamheter och det ska ytterst sett engagera hela Bjurholm.

Viktiga förutsättningar för programmets genomförande är att ansvarsfördelningen mellan och inom de olika åtgärdsområdena är tydligt delegerad. Vidare att de ansvariga får nödvändig utbildning, handledning samt material och ekonomiska resurser för genomförandet. Programmet kommer att utvärderas och uppföljas årligen.

Övergripande mål för kommunens ANDT arbete:

- Uppväxten för barn och ungdomar upp till 18 år ska vara alkohol-, dopnings- och tobaksfri
- Kommunen ska vara fri från bruk och förekomst av narkotika
- Kommunen ska vara fri från bruk och förekomst av illegala dopningspreparat
- Alkohol- och tobaksdebuten bland kommunens ungdomar ska skjutas fram
- Berusningsdrickande och tobakskonsumtion bland vuxna ska minska
- Ingen alkohol ska förekomma i trafiken, på arbetsplatser eller under graviditet

¹ ANDT står för Alkohol, Narkotika, Dopning och Tobak

Allmänna åtgärder

Åtgärd: Att internt och externt sprida information om kommunens ANDT-program, samt sprida information om det pågående och planerade förebyggande arbetet i kommunen.
Ansvar: Drogsmordnare och socialsekreterare

Åtgärd: Att årligen kartlägga den aktuella situationen i kommunen avseende ANDT-relaterad problematik.
Ansvar: Kommunchef

Åtgärd: Att utforma metoder för samt genomföra årliga utvärderingar av kommunens ANDT-program, samt av det pågående förebyggande arbetet i kommunen. Slutlig utvärdering av programmet ska ske under hösten 2012.
Ansvar: Kommunchef

Åtgärder som gäller barn och ungdomar

Åtgärd: Att begränsa tillgången på tobak och alkohol för barn och ungdomar under 18 år genom effektiv och kontinuerlig tillsyn av tobaks- och folkölsförsäljning.
Ansvar: Individ- och familjeomsorg

Åtgärd: Att i samarbete mellan polis, systembolag, fältsassistenter samt andra berörda aktörer utarbeta och genomföra insatser mot langning.
Ansvar: Drogsmordnare och socialsekreterare

Åtgärd: Nolltolerans ska gälla för alkohol, narkotika, dopning och tobak vid samtliga barn- och ungdomsverksamheter samt ungdomsarrangemang i kommunen.
Ansvar: Drogsmordnare, socialsekreterare, rektor för ungdomsgården

Åtgärd: Att erbjuda barn och ungdomar strukturerad och bra kultur- och fritidsverksamhet som möjliggör upplevelser och möten som stärker den egna identiteten och uppmuntrar till eget skapande och delaktighet i samhället.
Ansvar: Rektor för ungdomsgården

Åtgärd: Att personal på kommunens ungdomsgård aktivt arbetar med frågor kopplade till alkohol, narkotika, dopning och tobak inom sin verksamhet.
Ansvar: Rektor för ungdomsgården

Åtgärd: Att kommunens fältassistenter bedriver uppsökande fältarbete i miljöer där ungdomar vistas, samt att man i detta arbete vidareutvecklar metoder i syfte att i nära anslutning till händelser som omfattar riskbeteenden nå den aktuelle personen och erbjuda stödinsatser.
Ansvar: Rektor för ungdomsgården

Åtgärd: Att utbilda personal på kommunens ungdomsgård samt kommunens fältassistenter i ANDT-relaterade ämnen samt i samtalsmetodik, exempelvis motiverande samtal (MI).

Ansvar: Rektor för ungdomsgården

Åtgärd: Att stimulera föräldrar och andra vuxna att gå med i nattvandringar motsvarande dagens "föräldrar på byn", samt att stimulera dem att vara vuxet närvarande vid risktillfällen såsom exempelvis sista april, skolavslutning och luciafirande.

Ansvar: Drogsmordnare

Åtgärd: Att vidareutveckla former för samverkan mellan olika aktörer (såsom socialtjänst, skola, polis, ungdomsgård och fältassistenter) för tidig upptäckt av riskbeteenden bland unga, samt att utveckla samordnade former av åtgärder och insatser vid upptäckt.

Ansvar: Drogsmordnare

Åtgärd: Att erbjuda olika stödinsatser särskilt riktade till barn och ungdomar uppvuxna i missbruksmiljö.

Ansvar: Individ- och familjeomsorg

Åtgärd: Att erbjuda COPE föräldrautbildning och eventuella andra föräldrastöd och föräldrautbildningar.

Ansvar: Rektor för ungdomsgården

Åtgärd: Att vidareutveckla det pedagogiska arbetet i skolan kring alkohol-, narkotika- och tobaksfrågor.

Ansvar: Rektor med skolchefsansvar

Åtgärd: Att utarbeta en handlingsplan inom skolan för tidig upptäckt och tidigt ingripande vid alkohol-, narkotika-, dopnings- och tobaksbruk.

Ansvar: Rektor med skolchefsansvar

Åtgärder som gäller vuxna:

Åtgärd: Att utveckla en effektiv tillsyn och efterlevnad av alkohollagen. Att tillsyn sker i samverkan med andra förvaltningar och aktörer på området. Krögare och restaurangpersonal erbjuds utbildning.

Ansvar: Individ- och familjeomsorg

Åtgärd: Att erbjuda kommuninvånarna hjälp vid alkohol-, narkotika- och dopningsrelaterad problematik, inklusive anhörigstöd, samt att informera invånarna om detta erbjudande.

Ansvar: Individ- och familjeomsorg

Åtgärd: Att utveckla former för samverkan mellan olika berörda aktörer för tidig upptäckt av riskdrickande, särskilt för att nå riskgruppen "unga vuxna" som redan har kommit i kontakt med narkotika eller är högkonsumenter av alkohol.

Ansvar: Drogamordnare

Åtgärd: Att kräva av föreningar som uppbär någon form av kommunalt stöd, samt bland övriga föreningar stimulera, att de utarbetar policy och handlingsprogram för arbete med ANDT-frågor inom föreningen.

Ansvar: Kommunchef

Åtgärd: Att för kommunens anställda utforma en policy samt ett förebyggande handlingsprogram för ANDT-relaterad problematik.

Ansvar: Personalsekreterare

Åtgärd: Att stimulera andra arbetsplatser inom kommunen att för sina anställda utforma en policy samt ett förebyggande handlingsprogram för ANDT-relaterad problematik.

Ansvar: Drogamordnare

Åtgärd: Utvärdering och uppföljning ska genomföras 2012.

Ansvar: Kommunchef.